

SPAȚIUL INFORMAȚIONAL ÎN REGIUNEA TRANSNISTREANĂ – MASS-MEDIA CARE DEZBINĂ SAU UNEȘTE?

Victoria Roșă

Introducere

Timp de peste 30 de ani în Republica Moldova au existat două spații mediatică din cauza conflictului de durată „înghetată” din regiunea separatistă transnistreană a Republicii Moldova.¹ Deși moldovenii de pe ambele maluri ale Nistrului locuiesc în aceeași țară, cei din regiunea transnistreană percep malul drept al Nistrului drept o altă țară, din cauza interpretărilor diferite ale acelorași evenimente istorice, dar și actuale, ce li se oferă și a surselor de dezinformare în mass-media din regiune. În acest context, mass-media nu este doar un subiect discutat în cadrul negocierilor în formatul 5+2, dar și o armă utilizată pentru a modela anumite percepții la nivel de comunitate, pentru a dezinforma, promova propaganda și diviza țara. Acest lucru se întâmplă pentru că în regiunea transnistreană cadrul legal nu prevede garanții minime pentru sursele independente de informare, iar drepturile și libertățile fundamentale nu sunt respectate.

Conform clasificării raportului *Freedom in the World* din 2022, regiunea nerecunoscută este considerată „neliberă”. În conformitate cu politica sa izolaționistă, după treizeci de ani de la prăbușirea Uniunii Sovietice, regiunea separatistă susținută de Federația Rusă în continuare își caută autodeterminarea în raport cu Moldova.² Acest izolaționism se referă în special la acele domenii care mențin populația din regiunea transnistreană ostatică intereselor private și corporative. În același timp, regiunea a adoptat îndeaproape cadrul legal iliberal rus și a implementat practici similare cu ale Federației Ruse în ceea ce privește drepturile și libertățile umane, ceea ce a rezultat în restricționarea spațiului mediatic și limitarea libertăților personale și politice, fapt confirmat de cazurile de încălcare a libertății de exprimare, de întrunire și a libertății presei. Nereușind să-și promoveze activ contra-narațiunile în regiunea separatistă, autoritățile constituționale ale Republicii Moldova tacit au contribuit la crearea așa-numitei „națiuni transnistrene”, care în continuare este promovată în mass-media locală controlată de autoritățile secesioniste.

Spațiul mediatic în regiunea transnistreană – perspectiva din interior

Politica izolaționistă a autorităților secesioniste din regiunea transnistreană a modelat și spațiul mediatic din

regiune. Mijloacele de informare în masă sunt folosite de liderii nerecunoscuți ai acestora ca și instrument de propagandă pentru a-și legitima propria agendă politică de auto-determinare. Ani la rând, discuțiile despre liberalizarea spațiului mediatic în regiunea transnistreană și oferirea

accesului jurnaliștilor și instituțiilor media, fie ele publice sau private, pe malul stâng al Nistrului au eșuat. Conștiente de puterea mass-mediei, autoritățile secesioniste locale mențin controlul deplin asupra ecosistemului mediatic public din regiune, care este „ultimul bastion” al cauzei lor.

Jurnaliștii și instituțiile media de pe malul stâng al Nistrului se confruntă cu un control editorial riguros, activitatea lor fiind supravegheată și monitorizată atent de serviciile de securitate locale. De asemenea, politica editorială a instituțiilor media publice locale este coordonată și urmează cu precizie politica informațională a Federației Ruse. În 2014 serviciul media de stat transnistrean a semnat un memorandum de colaborare cu Ministerul Comunicațiilor al Federației Ruse.³ Deși dintre puținele instituții media din regiune sunt doar câteva care pretind a fi independente, ținând cont de controlul strict al regimului în regiune, există bănuiala că mai multe instituții media sunt afiliate cu anumiți politicieni sau oameni de afaceri. Prin urmare, libertatea de exprimare nu este privită ca și un drept al omului și nu are nici o valoare. Fiecare inițiativă sau jurnalist care încearcă să realizeze sau să promoveze această libertate fundamentală este supus unor măsuri restrictive.

Potrivit reprezentanților ONG-urilor de media locale, în regiunea transnistreană instituțiile media în mare parte sunt finanțate din bugetul local sau de holdingul Sheriff. Dat fiind faptul că piața de publicitate este aproape inexistentă, instituțiile media, mijloacele de informare în masă sau proiectele individuale pe rețelele sociale supraviețuiesc fie datorită controlului autorităților și afilierii cu oamenii de afaceri/politicieni, fie datorită asistenței oferite de partenerii de dezvoltare. „Supra-protecția” mijloacelor de informare în masă din regiune a generat câteva tendințe contrare. Pe de o parte, aceasta contribuie la mai multă auto-cenzură în rândul jurnaliștilor și la dispariția treptată a jurnaliștilor și jurnalismului autentic în regiune. Pe de altă parte, aceasta a condus la apariția presei subterane și a metodelor alternative de informare atât despre evoluțiile politice, cât și cele socio-economice.

Despre existența primei tendințe vorbesc și jurnaliștii și reprezentanții organizațiilor societății civile din regiunea transnistreană. Potrivit spuselor unuia dintre ei, „jurnaliștii care decid să se alăture presei publice locale înțeleg destul de bine că nu vor face jurnalism”,⁴ iar directoarea Centrului Media din Tiraspol, Luiza Doroșenco, consideră că „jurnaliștii care activează în instituțiile media finanțate din buget și de holdingul Sheriff pot fi mai degrabă numiți specialiști care prestează servicii de informare, decât jurnaliști autentici”.⁵ Printre cele mai stringente probleme cu care se confruntă jurnaliștii din regiunea transnistreană este secretizarea din ce în ce mai mare a informațiilor publice și, respectiv, lipsa accesului la acestea, cadrul legal în domeniul media ineficient și lipsa capacității de a acționa în calitate de jurnaliști și de a servi cetățenii, precum și lipsa instrumentelor instituționale și ale societății civile care să garanteze siguranța jurnaliștilor.

În ceea ce privește cea de-a doua tendință, rețelele de socializare și grupurile sociale din regiune reprezintă un instrument important de diseminare a unor analize sau opinii alternative. Dacă anterior cea mai populară rețea de socializare era *Odnoklassniki*, în prezent, conform surselor locale, din ce în ce mai mult teren în regiunea transnistreană câștigă grupurile pe *Viber*, *Telegram* și *Facebook*. Totuși, acest mijloc de informare a cetățenilor nu este lipsit de riscuri și, din acest motiv, de cele mai multe ori de frica persecuției se apelează la forme indirecte de criticare a regimului. Potrivit declarațiilor unui reprezentant al unui ONG de media local, deja a fost înregistrat un caz de pedeapsă cu închisoare anume din acest motiv. „O regulă nescrisă pentru participanții în grupurile pe social media este să evite critica directă și să utilizeze metode alternative prin care să-și exprime gândurile. În caz contrar, ei ar putea fi acuzați de extremism”.⁶

Consumul media și obstacolele în calea gândirii critice

Profilul de consum media în rândul locuitorilor regiunii transnistrene nu diferă mult de cel din partea dreaptă a Nistrului. Aceștia, în mare parte, preferă să privească știrile la posturile TV locale și rusești, dar și emisiuni de divertisment. În același timp, o sursă de informare din ce în ce mai populară este internetul. Locuitorii regiunii separatiste în mod regulat se informează din materialele din mass-media online, bloguri și rețelele de socializare. Indiferent de sursa de informare, mulți dintre ei acceptă informația fără a o analiza critic. Majoritatea celor care locuiesc în regiunea transnistreană îi consideră pe acești radiodifuzori și autori obiectivi, ceea ce parțial explică succesul politicii izolaționiste promovate de autoritățile secesioniste.⁷

Televiziunea digitală este, de asemenea, foarte populară, deși nu contribuie la diseminarea liberă a informațiilor, ci dimpotrivă favorizează segregarea acestora. Interdnestrcom, companie controlată de holdingul Sheriff, este unicul furnizor de servicii de televiziune digitală, care oferă populației o anumită gamă de posturi TV. Fără o alternativă de servicii de televiziune digitală, beneficiarii au acces în mare parte la posturile TV transnistrene – Pervii Pridnestrovskii, TSV și posturile TV din Federația Rusă. Pentru posturile moldovenești sau ucrainene se percepe o plată adițională. Serviciile de televiziune cu protocol Internet există și sunt oferite de doi operatori înregistrați, Link Service și Monitoring R&D Center, care își desfășoară activitatea în Bender.

Nici presa scrisă și posturile radio nu prea oferă locuitorilor perspective alternative asupra problemelor locale și regionale. Presa scrisă, ca și pe malul drept al Nistrului, dispare în regiunea transnistreană, unde au rămas doar trei publicații principale susținute de autoritățile locale, care publică informații destinate celor care activează în instituțiile

publice din regiune. Acestea sunt: cotidianul *Pridnestrovie* (în limba rusă) și săptămânalele *Adevărul Nistrean* și *Gomin* (în limba română și ucraineană). *Gomin*, de obicei, servește drept material didactic pentru cursurile de limbă ucraineană. Deși radioul este un pic mai popular decât ziarele tradiționale, cea mai mare priză o au posturile de radio muzicale/de divertisment rusești care mai puțin difuzează știri.

În timp ce posturile TV sunt populare în rândul populației mai în vârstă, tânăra generație și populația de vârstă medie sunt atrași mai mult de sursele online și rețelele de socializare. Potrivit unui sociolog din regiune, tinerii se informează mai puțin de la TV, în timp ce pentru populația în vârstă posturile TV și radio rămân a fi cea mai credibilă sursă de informare. Acest tablou, de asemenea, explică de ce informațiile transmise de autoritățile secesioniste prin mass-media publică locală nu sunt puse la îndoială. Cu o mentalitate sovietică specifică, oamenii în general percep informația pe care o primesc drept obiectivă. În lipsa unor abilități dezvoltate de gândire critică, persoanele mai în vârstă cred în ceea ce li se spune zilnic la TV sau în presa scrisă. Potrivit unui jurnalist din regiunea transnistreană, „gândirea critică se dezvoltă atunci când informațiile transmise la TV nu coincid cu condițiile de trai... oamenii nu înțeleg ce înseamnă informare corectă”.⁸

În același timp, generația tânără, care are posibilitatea de a explora sursele internetului și de a accesa diferite tipuri de informații și materiale scrise, tot mai des încep a-și pune întrebări referitor la informațiile ce li se transmit. „Cetățenii au din ce în ce mai puțină încredere în mass-media și încearcă să găsească informația care îi interesează pe rețelele de socializare. Dar chiar și acolo există știri „false”, iar ei, de regulă, nu cunosc cum să verifice informația. Problema constă în nivelul redus de educație mediatică a populației. Școlile și universitățile nu învață aceste lucruri”, consideră doamna Doroșenco.⁹

Impactul pandemiei și așa-numitele alegeri „prezidențiale”

Pandemia și așa-numitele alegeri prezidențiale din 2021 nu au făcut altceva decât să agraveze politizarea spațiului mediatic din regiune. Distribuitorii de falsuri și dezinformare s-au concentrat activ pe originea coronavirusului, precum și tratamentele/vaccinurile globale, regionale și locale pentru acesta. Pandemia a devenit un alt subiect folosit pentru a dezbină cele două maluri ale Nistrului, întrucât sursele de dezinformare din regiunea transnistreană înfățișau restul țării (partea dreaptă a Nistrului) drept inamic care împiedica livrarea vaccinurilor către regiune.¹⁰ Această linie de dezinformare a luat amploare, deși zece la sută din toate vaccinurile livrate Republicii Moldova au mers direct spre regiunea transnistreană.¹¹ Controversele în jurul „celui mai bun vaccin” pentru populație au luat și ele o întorsătură geopolitică, prin confruntarea vaccinurilor occidentale (AstraZeneca, Pfizer,

Johnson & Johnson și Moderna) cu cel rusec – Sputnik. În parte din cauza acestei campanii serioase de dezinformare, autoritățile locale din regiune au început procesul de vaccinare târziu și s-au ciocnit cu un val copleșitor de sentimente anti-vaccinare. Chiar și cei care au fost dispuși să se vaccineze au așteptat până vor putea să o facă cu Sputnik.

Mobilitatea redusă și tendința populației de a căuta mai multe informații au încurajat autoritățile locale să promoveze anumite tendințe informaționale artificiale profitând de anxietatea generală în societate. Una dintre cele mai răspândite știri false legate de Covid-19 a fost că Republica Moldova a blocat livrările de asistență medicală către regiunea transnistreană, izolând-o printr-o blocadă economică și umanitară.¹²

Cu toate acestea, o mare parte a populației, observând discrepanțele între informația obținută din sursele obișnuite și cea din alte surse, a început să caute surse alternative de informare, în special mass-media în limba rusă de pe malul drept al Nistrului care sunt ușor de accesat online, precum NewsMaker.md.¹³ Unul dintre cele mai importante efecte ale pandemiei a fost că cetățenii au început a pune la îndoială informațiile distribuite de autoritățile locale și au început să exploreze alte surse de informare cu un conținut media ce reflecta poziții opuse.

Aceeași tendință a fost observată în timpul așa-numitor „alegeri prezidențiale” în regiunea transnistreană. Diferența dintre informațiile transmise de autoritățile locale și realitatea, precum și situația din satele vecine de pe malul drept al Nistrului și informațiile oferite de prieteni, vecini și oameni de rând din alte țări, a făcut ca locuitorii regiunii transnistrene să se îndoiască de liderii lor și să caute surse alternative de informare. Totuși, din cauza lipsei competențelor mediatică și a accesului restricționat la alte mijloace de informare în masă, viteza de conștientizare a dezinformării de către cetățeni este redusă. Structura demografică din regiune, de asemenea, influențează nivelul general de conștientizare a dezinformării. Vârșnicii și tinerii reprezintă, în mare parte, un public mai puțin capabil sau dornic de a-și schimba poziția sau de a căuta mai multe informații.

Pe 12 decembrie, cetățenii Republicii Moldova care locuiesc în regiunea transnistreană au fost chemați să participe la așa-numitele „alegeri prezidențiale”. Nu a fost o surpriză că Vadim Krasnoselski a câștigat al doilea mandat cu 79,4 procente (113 620 voturi).¹⁴ Atât autoritățile constituționale ale Republicii Moldova, cât și comunitatea internațională au refuzat să recunoască ciclul electoral, declarând alegerile ilegale. Conform datelor existente, 35,2 la sută din locuitorii regiunii transnistrene și-au dat votul într-un proces electoral artificial. În comparație cu alegerile anterioare, prezența la vot a scăzut cu aproximativ 10 la sută. Numărul buletinelor nevalabile a ajuns să fie destul de mare – 12 520, reprezentând parțial un vot de protest.¹⁵

Utilizarea rețelelor de socializare în acest caz particular a reflectat o nouă tendință socială în regiune. Postarea intenționată a imaginilor cu buletinele „stricate” pe rețelele de socializare poate fi văzută ca o modalitate de exprimare a nemulțumirii atât față de procesul electoral, cât și față de regim. Chiar și acei locuitori ai regiunii transnistrene care au participat la așa-numitele alegeri erau frustrați de faptul că nici măcar nu s-a încercat de a pretinde de a organiza un proces electoral autentic cu campanii electorale și contra-candidați. Deși Serghei Pânzari a fost trecut pe buletinele de vot ca și candidat (singurul contra-candidat), acesta nu a fost prezent nici în perioada campaniei electorale, nici în ziua alegerilor.¹⁶ Potrivit unui jurnalist și reprezentant al societății civile căruia îi păstrăm anonimatul, „în general, oamenii nu cred informațiilor despre alegeri furnizate de autorități. Era foarte clar că Comisia electorală falsifica datele, și nici măcar nu s-a oboșit să ascundă acest lucru”.¹⁷

Concluzii

Spațiul mediatic închis timp de peste 30 de ani a contribuit enorm la apariția unei bule artificiale numită „națiunea transnistreană”, promovată cu ferocitate astăzi de liderii separatiști de la Tiraspol atât în regiune, cât și în cadrul negocierilor în formatul 5+2.¹⁸ O nouă generație de cetățeni ai Republicii Moldova a crescut îndoctrinată împotriva propriei țări cu ajutorul celei de-a patra puteri – mass-media. Neglijând acest spațiu mediatic izolaționist, Republica Moldova a pierdut o luptă importantă – lupta pentru mințile și inimile cetățenilor săi care au rămas blocați în „mediul sovietic” cu forțe limitate de a se opune regimului secesionist autoritar local.

Totuși, îmbătrânirea populației, apariția de noi instrumente media și pandemia de lungă durată și-au lăsat amprenta asupra spațiului mediatic din regiunea transnistreană, deschizând o fereastră de oportunitate pentru accesarea surselor de informare alternative. Pentru a profita de această situație, se recomandă ca autoritățile constituționale ale Republicii Moldova:

- să observe și să analizeze atent spațiul mediatic și tendințele emergente în regiunea transnistreană, precum și să monitorizeze apariția și diseminarea narațiunilor dezbinătoare; să ofere informații, opinii și analize alternative care să dezmințe știrile false, să combată propaganda și dezinformarea. Din cauza numărului mare de vorbitori de limbă rusă pe malul stâng al Nistrului, diseminarea informațiilor în limba rusă ar ajuta la atragerea cititorilor. La o etapă ulterioară, instituțiile media, adoptând metode inovative ajustate la populația locală și necesitățile specifice ale acesteia, ar putea contribui la creșterea nivelului de cunoaștere a limbii române;
- să abordeze provocările politice, economice și sociale/comunitare cu care se confruntă locuitorii din stânga Nistrului, oferind informații utile și soluții la problemele lor. Crearea unui hub informațional care să ofere asistență pe malul drept al Nistrului în toate problemele cotidiene, ar putea servi drept resursă practică pentru cetățenii care au nevoie de informații sau servicii calitative de la autoritățile naționale. Astfel va crește încrederea în autoritățile constituționale și va fi facilitat accesul la informațiile publice;
- să creeze și să ofere spații sigure unde locuitorii regiunii transnistrene vor avea posibilitatea să se exprime și să ofere informații valoroase despre evoluțiile din regiune, să facă schimb de idei și să verifice informațiile. Aceste spații ar putea fi utilizate drept platforme de diseminare a informațiilor veridice și, în același timp, de dezvoltare a elementelor de gândire critică, metodologie jurnalistică și a modalităților de identificare a informațiilor și surselor verificate;
- să inițieze grupuri tematice pe social media cu participarea cetățenilor de pe ambele maluri ale Nistrului pentru a aborda cele mai critice narațiuni dezbinătoare și pentru a oferi viziuni, opinii și surse alternative. Pentru început, ca resursă pentru discuții ar putea servi contextul pandemic;
- să asigure reflectarea cu regularitate a situației din regiunea transnistreană la postul public de televiziune al Republicii Moldova atât în limba română, cât și în rusă. Instituțiile media private, de asemenea, ar putea fi încurajate să facă același lucru în cadrul unui program de reintegrare. Drept exemplu poate servi unicul portal de știri la momentul actual care mediatizează situația din regiunea transnistreană www.zonadesecuritate.md;
- să umanizeze materialele media, să abordeze viața cotidiană a oamenilor și să informeze despre problemele sociale pe care le-a declanșat conflictul; să creeze o rețea extinsă a jurnaliștilor specializați în subiecte ce țin de conflicte, în special conflictul transnistrean, prin implicarea jurnaliștilor sau a jurnaliștilor începători de pe malul stâng la Râului Nistru;
- în continuare să încurajeze proiectele media în oglindă și de consolidare a încrederii și promovarea acestora pe ambele maluri ale Nistrului, contribuind astfel la eliminarea narațiunilor dezbinătoare existente și oferind soluții pentru o coexistență pașnică.

Referințe

- 1 Terminologia utilizată în acest document este cea recomandată de Biroul politici de reintegrare al Republicii Moldova.
- 2 *Freedom in the World 2022*, Freedom House, <https://freedomhouse.org/countries/freedom-world/scores>
- 3 [Antti Sillanpaa, Nadine Gogu, Igor Munteanu, Ion Bunduchi, Viorel Parvan, Marian Cepoi](#), "The Moldovan Information Environment, Hostile Narratives, and Other Ramifications," („Mediul informațional al Republicii Moldova, narațiunile ostile și alte ramificații”), Centrul de excelență NATO pentru comunicare strategică, 9 decembrie 2016, https://stratcomcoe.org/pdfjs/?file=/publications/download/moldova_report_public_2nd_edition_17-07.pdf?zoom=page-fit
- 4 Interviu anonim, jurnalist și reprezentant al unui ONG de media din regiunea transnistreană
- 5 Interviu cu Luiza Doroșenco, Directoarea Centrului Media din Tiraspol.
- 6 Interviu anonim, jurnalist și reprezentant al unui ONG de media din regiunea transnistreană
- 7 Interviu anonim, sociolog din regiunea transnistreană.
- 8 Interviu anonim, jurnalist și reprezentant al unui ONG de media din regiunea transnistreană.
- 9 Interviu cu Luiza Doroșenco, directoare Centrului Media din Tiraspol.
- 10 Victoria Rosa, „Dezinformarea împiedică soluționarea conflictului transnistrean”, 26 august 2020, *IWPR*, <https://disinfo.md/dezinformarea-stopeaza-solutionarea-conflictului-transnistrean/>
- 11 Populația Transnistriei reprezintă aproximativ zece la sută din populația totală a Moldovei (4,000,000). Olga Gnatcova și Stela Untila, „Voi spune sincer”, Krasnoselski i-a mulțumit Maiei Sandu pentru livrările de vaccin în Transnistria, 23 iunie 2021, *Newsmaker*, <https://newsmaker.md/ro/voi-spune-sincer-krasnoselski-i-a-multumit-maiei-sandu-pentru-livrarile-de-vaccin-in-transnistria-video/>
- 12 Rosa, „Dezinformarea împiedică soluționarea conflictului transnistrean”
- 13 Portal de știri online în limba rusă.
- 14 “Vadim Krasnoselski câștigă așa-numitele alegeri din stânga Nistrului, pe fonul celei mai mici prezențe la vot,” 13 decembrie 2021, *Zona de Securitate*, https://zonadesecuritate.md/vadim-krasnoselski-castiga-asa-numitele-alegeri-din-stanga-nistrului-pe-fonul-celei-mai-mici-prezente-la-vot/?fbclid=IwAR2bujoYXpam2X-bl7fQhdTeBq2RZ50CYj8oh9WknRivpnm9tnQEpE9f_7l
- 15 *Ibid.*
- 16 “Associated Trio Security Monitor,” ediția nr. 3, noiembrie – decembrie 2021, EAP Security Forum, 5, <https://www.eapsecurityforum.md/publications/eap-security-monitor/november-december-2021-associated-trio-security-monitor/>
- 17 Interviu anonim, jurnalist și reprezentant al unui ONG de media din regiunea transnistreană
- 18 The Transnistrian Conflict: 30 Years Searching for a Settlement („Conflictul transnistrean: 30 de ani în căutarea unei soluții”), Raportul SCEEUS privind drepturile omului și securitatea nr. 4, 2021, <https://www.ui.se/forskning/centrum-for-osteuropastudier/sceeus-report/sceeus-report-no-4/>

Victoria Roșă

Victoria Roșă este expertă în relații internaționale, afaceri europene, securitate și apărare, conflicte și probleme de gen, dezvoltarea societății civile, în special în țările Parteneriatului estic, UE, cooperarea transatlantică, NATO și Rusia. Dna Roșă a fost consilieră pentru securitate și apărare/afaceri europene a prim-ministrului Republicii Moldova Maia Sandu. Anterior, ea a ocupat funcția de Directoare Executivă a Asociației pentru Politică Externă din Moldova (în prezent este membră a Consiliului de Administrație al APE). În perioada aprilie 2018 - iulie 2019 dna Roșă a moderat talk-show-ul politic „Punctul pe azi” difuzat în fiecare seară la TVR Moldova. În perioada 2005-2010 dna Roșă a activat în calitate de lector la Departamentul Relații Internaționale, Universitatea de Stat din Moldova, precum și în cadrul mai multor organizații neguvernamentale. În ultimii 16 ani, dna Roșă a oferit expertiză organizațiilor naționale și internaționale în cadrul mai multor programe tematice (Institutul pentru Afaceri Internaționale din Suedia, Institutul pentru Raportare Război și Pace, UN Women Moldova, Freedom House, Ministerul austriac al Apărării, Institutul de Cercetări pentru Pace TAMPERE). A absolvit studiile de licență și master în relații internaționale, științe politice și administrative la Universitatea de Stat din Moldova și vorbește fluent engleza, rusa și româna (nativă). Dna Roșă este absolventă a Marshall Memorial Fellowship 2017 al Fondului German Marshall al Statelor Unite. În prezent, este membră a Rețelei Globale a Femeilor care Construiesc Pacea și a Grupului Consultativ al Societății Civile al UN Women Moldova.

Ciclul de sinteze de politici “Media Forward” este posibil datorită suportului generos acordat de poporul American și Britanic prin intermediul Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) și Ambasadei Britanice la Chișinău. Responsabilitatea pentru conținut revine Freedom House. Conținutul nu reflectă neapărat punctele de vedere ale Ambasadei Britanice, USAID sau ale Guvernului Statelor Unite.

Freedom House este o organizație nonprofit, nepartizantă, care susține schimbările democratice, monitorizează libertatea și promovează democrația și drepturile omului.

1850 M Street NW,
11th Floor
Washington,
DC 20036

www.freedomhouse.org
[@FreedomHouse](https://www.facebook.com/FreedomHouseDC)
202.296.5101
info@freedomhouse.org